

1896 juni

FAKTA

Dokumenttype:
Brevudkast

Sprog:
Dansk

Dateringsbegrundelse:
Brevet er dateret ved hjælp af udkastet til et brev til Bardini vedrørende forsendelsen af statuen af Anakreon fra Borghese-samlingen (på bagsiden af s. 3.) Brevet til Bardini er i Carl Jacobsens kopibog dateret til 1896-06-05

Afsendersted:
København

Arkivplacering:
Carlsberg Arkiv

Emneord:
Kunstsyn

DOKUMENTINDHOLD

Carl Jacobsen er af en unavngiven 'frue' blevet opfordret til at skrive om kunstens betydning for hjemmet. Ikke overraskende mener Carl Jacobsen, at billedkunst er af den største betydning, især fordi den virker øjeblikkelig og intenst. Og så er billedkunst både hurtigere og nemmere at tilegne sig end f.eks. litteratur.

TRANSSKRIFTION

Kjære Frue

Det vilde visselig smigre mig meget at blive opfordret af Dem til at udtale mig om et Æmne som altid har interesseret mig ifald jeg var saa ubeskedent at tro at mine Meninger derom i sig selv havde noget Værd.

Kjære Frue

De indledede Deres Anmodning til mig om at skrive en Artikel til Deres Foretagende om Kunst med den Bemærkning at den jeg [hævet] som havde arbejdet saameget særlig meget [hævet] med Kunsten ogsaa maatte være særlig skikket til at skrive derom.

Saa smigrende Deres Forudsætning end vilde være for mig, saa langt fra tør troer jeg at den er rigtig.

Der er ingen Lov der giver at den som handler ogsaa er istand dygtig til at tale godt om at han handler sin Handlen. Julius Cæsar hører til undtagelserne.

Naar jeg alligevel føier mig efter Dem og udtaler nu vil skal udtale mig om det De ønsker, saa er det kun fordi jeg ikke veed hvorledes jeg skulde sige Nei til Dem.

De ønsker altsaa jeg skal tale om "Kunstens Betydning for Hjemmet".

Ja dér kunne vi vel strax være enige i at den er meget stor.

Det vil sige: I vort Land betyder Kunsten i Hjemmene rigtignok endnu ikke stort, men den kunde og det er det som De og jeg ønske - bringes til at betyde meget mere end den gjør.

Imedens vi Danske vist med nogen Rette kunne tale om vor aabne Sands for Poesien Skjønheden [hævet] i Natur og Litteratur, en Sands som er bleven udviklet i mange Slægtled saa er hos os vort Øie for Form og Farver ikke (medfødt og) udviklet i samme Grad.

Det er i det Hele paafaldende som man hos lægger liden Vægt paa den ydre Form.

"Esse non videri" er et fortræffeligt Valgsprog, som de fleste gode Danske med Glæde kunne gjøre til deres eget, men dette "non videri" er ikke godt for Skjønheden

og meget uheldigt for Kunsten som skal udvikles.

Kunsten er endnu ikke lyst i Kuld og Kjøen i samme Grad som Litteratur og Videnskab i den almindelige Dannelse.

Og dog er den det lettest tilgængelige Land i Aandens Verden, og paa samme Tid som den giver Menneskene den meest intensive Følelse af Nydelse.

Den Tid det tager Dem at læse en Bog maa maales i Timer Dage eller Uger, men De vil i faa Minutter faa et Overblik over de største Kunstværker

Den som søger Nydelse kommer derfor mageligere til Tilfredsstillelsen af sin Lyst ved at fordybe sig i Kunstens elysæiske Marker end den som flittigt (møisommelig) maa arbeide sig igjennem de skrevne Værker
Se paa Laookoon, Domkirken i Orvieto, den sixtinske Madonna eller hvad De nu

holder meest af og De vil faae Indtrykket af hele Kunstværket paa een Gang. Virkningen er øieblikkelig, men netop fordi al det Arbeide som Kunstneren i de lange Maaneder eller Aar har nedlagt i sit Værk virker umiddelbart og paa een Gang føles de Virkninger kraftigt og Deres Nydelse har en Intensitet, som ikke føles hvor den er fordeelt paa over det længere Tidsrum, som det tager at læse en Bog.

Men heraf følger ogsaa at mange, som ikke have Tid, Leilighed eller maaske Sands for Læsning, ville kunde finde baade en Nydelse og et Dannelsesmiddel i Kunsten, naar de blot vilde søge det dér.

Kunsten kan saaledeslangt mere end Bogen blive Fattigmands Eie baade til Glæde og til Udvikling.

Det er derfor en smuk Opgave at bidrage til dens Udbredelse selv til de tarveligste Hjem

Carl Jakobsen
Og Carlsberg.

C.M.

De ønsker altsaa at jeg skal tale om "Kun-
stens Betydning for Hjemmet."

Ja der kunne vi vel strax være enige i
at den er meget stor

Det vil sige: I vort Land betyder Kunstten
i Hjemmene rigtignok endnu ikke stort,
men den kunde - og det er det som De i jeg
overset - ~~betyde meget~~ bringes til et betyde-
ligt mere end den gjør

Imidlertid i Danske vist med nogen ^{rette} Hensigten
kunne Tale om vor aabne Land for ^{Boerens}
i Natur og Litteratur, en Land som er
bleven udviklet i mange Hæftled som er det
vort ^{lige} Land for Paa og Paaer ikke (mest i det
og) udviklet i samme Grad?

Det er i det hele paafaldende som man her
er lægger Liden Vægt paa den ydre Form.

"Bne non videri" er et fortræffeligt
"Valgtryk", som de fleste gode Danske med
Gode kunne gjøre til deres eget, men dette
"non videri" er ikke godt for Thjænderen

og meget ubehjælpelig for Kunstner som
skal udvikles.

Kunsten er endnu ikke lygt i Kald og
Kjærlighed i samme Grad som Litteratur og
Videnskab i den almindelige Idagert.

Og dog er den det lettest tilgængelige
Læse- og Seværk, og naar samme Tid
som den giver Menneskene den mest inten-
sive Nøds og Nødelse.

Den Tid det tager ^{Dem} at læse en Bog, mere end
en Time Dage eller Uger, naar De vil i færd Mø-
nede kunne gøre et Overblik over de
største Kunstværker.

2 { Den som søger Nøds og Nødelse kommer derfor mofi-
ligere til Tilfredsstillelse af sin Lygt
ved at fordybe sig i Kunstens elyriske
Marken end den som (miskænkeligt) man
arbejder sig igennem de skrevne Værker.

1 | See paa Laocoon, Donkirkens i Orisato
den sirtianske Madonna eller hvad De vil

holder mest af, De vil gøre Indsigthet af
hede Kunst-arket for en Gang. Vindingen
er i alle Sidelig, men netop fordi det de-
lvis som Kunstere i de lange Maaned eller
1 der den mest i sit Værk virke umiddel-
bart af for en Gang for den føle, De Virk-
ninger kraftigt, deres Udvikelse har en In-
tensitet, som ikke føles her den er fordelt
for over det lange Tidrum, som det Tager et
Lære og Bog.

Men heraf følger ogsaa et Mangel, som ikke
den Tid, Leilighed eller mange Gange for
Læsning, ville kunne gøre Gavn og Nytte
og et Indvirkning i Kunstens som de
Hvad vilde sige det her.

Kunsten har nemlig langt mere end Bogen
blive Fortrykt i sine Gange til Glæde og til
Udvikling.

Det er derfor en smukt Opgave at bidrage til
den Udvikelse selv til de Fortrykte Hjem.

Monsieur Gardier
Au Palais d'Arms
Lorsque je vous ~~ai~~ achetés
par 100 roubles ~~pour~~
la statue du poète
Amateur de ville No.
gêrez vous me ~~dire~~
que l'expédition de
la statue se pouvait pas
se faire de nuit.
Vous espérez me direz
et qu'il vous fallait quelque
avis pour trouver une bonne
occasion pour l'expédition
Je vous prie Mieux de
me dire quand vous comptez
de m'envoyer la statue

Je partais le 14 et par
un voyage à l'étranger, et
je suis très désireux de
savoir avant mon départ
sur son compte de m'envoyer
la statue.
Veuillez agréer, Monsieur,
l'assurance de ma